

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek. Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy órára — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 3. szám.

Szombat, január 4.

Az általános szavazati jog.

Nagybecskerek, január 4.

Ujévi beszédjében Kossuth Ferenc határozottan rámutatott arra, hogy az általános szavazati jog törvényjavaslata még a tavasz folyamán a Ház asztalára kerül. S nyomban megindul ismét az a bizonyos honmentés, mely abból áll, hogy nem szabad megcsinálni az általános szavazati jogot, mert a magyarság veszteségét jelenti. Egy általános jelszó kezd ez lenni, melyet felületes publicisták mindannyiszor előrántanak, valahányszor komoly érvek nélkül szükkölködnek.

Aki a viszonyokat ismeri s a statisztikát tanulmányozza, az tisztában van azzal, hogy ennek az ellenvetésnek nincsen alapja, sőt mint ezelőtt két évvel, amikor az általános szavazati jog eszméje először vetődött fel Magyarországon, kimutattuk, hogy a magyarság s a polgárság határozott gyarapodását jelenti.

Hogy a jelenleg érvényben levő választói jog nem kedvez a magyarságnak, azzal tisztában van mindenki, aki az alföldi s felvidéki, vagy erdélyi választói viszonyokat összehasonlítja.

A negyedtelek a magyar Alföldön és mindenütt, ahol bokrosabb lakik a magyarság a városokon, annyi vagy több ezer koronát ér, mint ahány százat a tót és rutén lakta felvidéken, oláhlakta Szörényben, Erdélyben és Máramarosban. Más szóval a magyar embernek csak tízannyi vagyon és ennek megfelelőleg tízannyi jövedelem után van szavazata, mint a tótnak, ruténnek, oláhnak és száznak. Ennek aztán az a következménye, hogy míg a magyar medencében ma minden hetedik-tizedik embernek van szavazata, addig a nemzetiségi végeken minden 2-3-ik embernek van. Az általános választójog

például Árvában, Felső-Zemplénben csak megkétszerezheti a választók számát, mert a husz éven túli férfiaknak 50 százaléka már ma is választó, addig Orosháza tájékán, Szabolcsban, Hajdubán meghatszorozhatja, sok helyütt megnyolcszorozhatja a választók számát, mert a husz éven felüli férfiaknak csak 6-10 százaléka választó ma.

Világos tehát, hogy a census megszüntetése a magyar választók számát sokkal nagyobb arányban gyarapítja, mint a nemzetiségeket. A mai census eltörlésével a magyar választók aránya körülbelül 8-10 százalékkal javul a nemzetiségiek rovására. Számszerint így, de a valóságban még sokkal hatékonyabban.

Egy másik jelenség is közrejátsszik itt a magyarság javára — a városok. Tisztán városi kerületekben eddig is ritkán volt nemzetiségi jelölt, de nem lesz soha nemzetiségi képviselő, mert a városok magyarosodása feltartóztatlan. Hisz a mai százsz nemzetiségi tíz kerületnek együttvéve nincs annyi választója, mint egy szabolcs- vagy csongrádmezei magyar kerületnek és ép az olákok közt van sok 200-400 választós kerület.

Ha minden huszszor lakón felüli városnak önálló választókerület adatik, — amit a kultúra és az ipar s kereskedelem érdekei is föltötte sürgősen parancsolnak — más oldalról ismét megszorodik a magyar kerületek arányszáma, újabb 6-10 százalékkal.

Az általános választójog életbeléptetésével, csupán a census elejtésével, a városok megfelelő pozíciójához való juttatásával tehát a magyarság aránya óriásilag megerősödik, amivel okvetlenül karöltve kell haladnia a vidéki kerületek oly természetű kikeresítésének, hogy körülbelül egyenlő számú választója legyen valamennyinek, aminek folytán az apró erdélyi

nemzetiségi kerületek száma leolvad és az alföldi magyar kerületek száma megszorodik.

Igy tehát nyilvánvaló, hogy a városoknak s a polgárságnak s ezekkel együtt a magyarságnak az általános választói jog csak előnyére lehet.

Bizonyára ebből a szempontból indul ki a kormány is, mikor az eszme megvalósításához hozzálát.

Nem egy doktrinér okoskodás ez, hanem a való életből merített feltevés, mely bizonyára hozzá fog járulni hazánk anyagi és szellemi haladásához.

A magyar nemzeti liga.

— január 4.

Mint ismeretes, országos mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy az ország minden részében elszórtan élő kultúregyesületek egyesítésének s így egy nagy nemzeti liga alakíttassék.

Ehhez a mozgalomhoz most csatlakozott a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület is s a liga ügyében legutóbb a következőket mondotta ki:

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület hasznos örömmel üdvözli azt a mozgalmat, melyet az Országos Magyar Szövetség a magyar közművelődési egyesületek együttműködése tárgyában megindított. A D. M. K. E. helyesli a kultúregyesületek által az 1908. év első felében tartandó kongresszus eszméjét és azon lelkesedését, melyet az eszméket, melyeket az e tárgyban Budapesten megtartott előértekezleten társadalmunk legelőkelőbbjei kifejtettek, magáévá teszi és a maga részéről is utal arra, hogy a parciálisan működő kulturális egyesületek bármely elismerésre méltó eredménye is a nagy nemzeti célhoz viszonyulva, alig jöhet számításba, míg az ország egyesítése esetén nemzeti törekvések gyönyörű perspektívája nyílnék meg. A D. M. K. E. ismeri a pártusokat, melyek gyakran hangzanak azon lelkes honfiak ajkáról, akik egyszerre több közművelődési egyesületnek levén tagjai, egy célért többfelé is adózni kénytelenek

A „TORONTÁL” tárcája.

Az áldozatok.

Midőn akkor este Eveline Fernet asszony belépett barátjának, Aimée Sarda asszony kis szalonjába, Aimée arcának sápadtságán nyomban észrevette, hogy valami szerencsétlenség történt.

— Mi történt, drágám? ... Gyermeked?

— Nem, — szöjt hirtelen s alig hallható hangon Sarda asszony. — Maximerel van szó... Még nem jött meg.

Fernet asszony tetetett nyugalommal így szöjt:

— Bizonyosan meg fog jönni. Ezen ne emészd magad.

— Már tegnap reggel elment. Vártam ebédre, vártam vacsorára, — nem jött baba. Átvirrasztottam az éjszakát, várom most is... és semmi hír sincs róla!

— Ah! — sóhajtott aggodalmaskodva Fernet asszony.

Szeretetteljes gonddal övezte mindig gyermekora kedves barátját, aki, mint annak idején ő is, művészhez ment feleségül. Maxime Sarda nem volt rossz ember és szerette feleségét, de gyenge volt és rabja szerelvéinek. Bogara volt, hogy a régi mesterek is túltették magukat

a társadalmi szokások korlátain, s hogy igazi művészek kötelessége őket mindenben követni, miért is egy-egy kaland nála nem okozott lelkiismereti furdalást. A szegény szerelmes fiatal asszony ilyenkor közel volt katasztrófájához. Eveline Fernet, az idősebb barátinő, aki nem vette ily tragikus az életet, nem egy ízben szarította fel könyveit. Özvegysége óta ez a ház lett második otthona. Most így szöjt:

— Érttem a nyugtalanságodat, de azért...

— Ah, ne sharj vigasztalni! — vágott szavába a fiatal asszony. — Te látod, hogy Maxim sohasem távozott el mellőlem, anélkül, hogy valami okot, vagy mondjuk, ürügyet ne talált volna ki. Te ismered életemet, szenvedéseimet, titkon öntött könyvsímet... Maxim állhatatlan és hűtlen, ha tudtán kívül szenvedéseket is okozott nekem, de kegyetlen nem tudna lenni... Tegnap, mikor eltávozott, vidámnak és boldognak látszott. És én is boldog voltam, mert te tudhatod, hogy milyen ritkán lehet őt megelégedettnek látni. Ah, mily drágán kellett megfizetni ezt a boldogságot! Érzem, hogy nem fogom őt többé sohasem viszontlátai. Ő elment szó nélkül, — ez annyi, mintha meghalt volna.

Fuldokló zokogásba tört ki. Eveline Fernet magához szorította és megcsókolta.

— Na hidd ezt, — szöjt. — Na essél kérésbe, a gyermekeidre kérek! Gondolj ezekre.

A férfi, aki tegnap kinez és meggyötör, bizonyára él. Talán találkozott valakivel, aki nagyobb vonzódást gyakorol rá, mint mások. Csak a szokottnál súlyosabban esal meg teged... ez az egész!

Aimée Sarda szomorúan mosolygott.

— Nem. Akkor visszatért volna. Azt nem szerettem jobban, mint eodem. Máskor is mindig hazajött.

— Majd visszajön most is. Én minden körülmények közt nálad maradok.

A két barátinő e naptól kezdve együtt lakott. A leggondosabb kutatás eredménytelen maradt. A barátok köteles részvétellel tudakozódni kezdtek Maxim Sarda után. Aimée Sarda, mint egy bánatos özvegy, megrettent gyermekeivel elzárkózott előlük.

Időről-időre így szöjt Eveline Fernethez!

— Láthatod, hogy meghalt!

Eveline fejét rázta:

— Nem hiszem. Elutazott egy nővel.

Aimée felsikoltott:

— És így szenvedni hagyni bennünket. Ezt soha, de soha nem fogom neki megbocsátani!

Egy délután Fernet asszony így szöjt barátinőjéhez:

— Rize asszony van itt. A szalonban vár rád.

— Berthe de Rize? Tehát megjött Cairóbel?

Alapított 1867.

Torontálvármegye legnagyobb kalapraktára.

Állandó raktár 20.000—25.000.

Telef. onsám 213

LIPTAY DEZSŐ NAGYBECSKEREK

kalap- és uridivat-áruháza

14-16.1

Vihareros lodenkalap a legjobb garantált formatartó.

Bórkabátokban nagy választék 60 koronától.

Plüschkalapok minden formában 7 koronától kezdve.

és tudja, hogy ezen szolgáltatások egyesítése vagy középpontosítása esetén igen nagy arányban növekednék azoknak a száma, akik nemzeti köznevelődési céljainkért áldozni hajlandók.

A D. M. K. E. jól ismeri a nehézségeket, melyekkel az elszigetelt és csak saját, aránylag csak kis erejűre támaszkodó kultúregyleteknek, — feladatuk keresztülvitelében megküzdniük kell és sok reményt fűz a mozgalomhoz, mely nemzeti erőinket egyesíteni lesz hivatva a magyar kultúra harcmezőjén. Mint végezt, szives örömezt látna ugyan egy nagy nemzeti liga megalakulását, de addig is, míg ez a remény testet ölthet, szintén szükségesnek, sőt elsőrendű fontosságúnak véli egy erős, hatalmas, középponti szervezet megalakítását.

A megtartandó kongresszusnak meggyőződése szerint — a nemzetiségi jogtalan törskvések ellen való ünnepi manifesztáción kívül — egyetlen feladata volna ezen középponti szervezet megalakításának kimondása. A kongresszus nem alkalmas terület a jövő program pontjainak megállapítására, de ez észlelhető sem volna, mert hiszen ezzel fegyvereinket mutatnók meg előre ellenségeinknek.

A középponti szerv kidolgozná a kultúregyletek együttműködésének programtervezését és közéletük jelenségeinek vezetését és irányítását mellett megkezdené a közös nemzeti cél tekintetében működését: a kultúregyletek egysége irányítását; közös, nagy célokra való tömörítést; az erőknél a legveszélyeztetettebb pontokon való koncentrációját, szóval mindazt, amit egy nagy átmérőjű, öntudatos, erős és célirányos nagy nemzeti kulturpolitika esetről-esetre előír.

A ligában oly nagy nemzeti erőt nyer a magyar állam, amely örökre biztosítja azt, hogy a politikai vezetés és a hegemonia ebben az országban kezében marad. De hiszen ez iránt nincs is kétség és ha lettek volna is eddig egyeseknek aggodalmi, el kell hogy oszlassanak azokat azonnal Széll Kálmán szavai, aki éppen azon a gyűlésen, melyen a liga megalakításáról esett szó, hirdette a következőket:

Ebben az országban a magyarságot veszélybe nem döntheti soha semmi; az ország bizonyos részeiben vannak ugyan ma jelenségek és bizonyos veszélyek és ezek ellen a parciális veszélyek ellen kell küzdenie a magyar államnak, de a magyar impérium veszélyét el nem ismerem, el nem ismerem, hogy a magyar faj szupremációja és a magyar impérium valaha veszélybe jöbessen és pedig azért nem, mert a magyarságnak a vezérezerepét és a magyar államnak magyar karakterét nem valamely külső esemény adta meg, hanem ezt jogosultta a magyar állam történelmi fejlődése, a magyar faj intellektuális, kulturális és gazdasági ereje és a magyar államesszme örökös jogai adják meg.

A postatakarékpénztár és a váltó-visszelszámítás. A postatakarékpénztár ebben az évben, s úgy lehet, már a legközelebbi időben felveszi üzletkörébe a váltó-visszelszámítást. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter már jóváhagyta a postatakarékpénztár igazgatóságának erre vonatkozó javaslatát.

Fernet asszony különös archifejzéssel felelt:

— Ugyanakkor utazott oda férjével, mikor a tied eltűnt... Na de mindegy, most itt van!

— Kérlek, fogadd, — szolt bágyadtan Aimée. — Nem volna eröm elmondani, hogy mi történt...

Késő volt. Rize asszony belépett.
— Aimée! — szolt. — En erőszakkal behatoltam. Minden áron beszélnem kell önnel. Kérem, hallgasson meg!

A három asszony egymásra tekintett. Eveline Fernek halotthalványra vált.

— Ön volt! — kiáltott fel fájdalmasan. — Csak azt mondja meg, hogy él-e?

— Igen, — felelt Rize asszony. — De most hallgasson meg. Megígérem, hogy azután többé sohasem kerülök szembe elé. Nem kérem bocsánatát, de ön majd maga ítélhet, hogy miért követtem el ezt a gaztetet... Az ön férje szerelmi vallomást tett nekem. Tudom, hogy rendkívüli ember s azt hiszem, hogy önnél nem találja fel boldogságát, melyet megérdemel. Ön tudja, hogy férjemet, ezt az önző költőt nem tudom szeretni. Ő csak eszméinek él. Mikor elhatároztuk, hogy Caíróba utazunk, pillanatnyi szeszélyének engedelmessé, faképnél hagyott s elment a havasok közé hangulatot gyűjteni. Nos, én az ön férjével mentem Caíróba. Most itt vagyok, mert meggyőződtem róla, hogy én sem tudom boldoggá tenni. Ő akarta, hogy ezt önnek megmondjam. Ön annyira szerette... önnek gyermekei vannak... bocsánat meg neki! Ez a mi sorsunk, akik művészek feleségeivé lettünk!

A három asszony gyűlölet nélkül, de szívükben rettegéssel egymásra tekintett. A szürkületben a három sápadt arc olyan volt, mint az örök kétségbeesés.

Camille Maclair.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7/8-tól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő este 7-től 8-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Köznevelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

1908. jan. 5. Torontálmegyei hitelszövetkezet közgyűlése.
1908. jan. 11. I. sz. ügyelet estéje.
1908. jan. 18. Közig. biz. ülés.
1908. febr. 1. Kultúrestély.

Vizkereszt.

Luca naptól karácsonyig 12 nap van, karácsonytól vizkeresztig szintén 12; ez a 24 nap egy ünnepi kör, melyet az egyház a „három király” vagy „vizkereszt” napjával zár le. Ez időszakra a keresztény egyház azért is helyezte oly sok ünnepet, hogy ellensúlyozza a pogány kornak szintén az évszakra eső jelentős ünnepeit. Vizkeresztkor az egyház megajdja azt a vizet, melylyel előzi a gonosz szellemeket és beszanteli a hűvek lakásait, hogy távol tartsa a rosszakat. A víz tisztító erejét ismerleja pogány, kultusz is. Az egyház évenként háromszor áldja meg a vizet: husvét és pünkösd szombatján és három király vigiliáján, amely hétfőn kezdődött ránk. A három királyok napjához a keresztény hitbeli kegyelet még egy szép történetet is fűz. A napkeleti három királyok ugyanis ajándékot vittek a gyermek Jézusnak, amivel magukhoz hasonló szuverének ismerték őt el hatalomban és tudásban. Mert Gáspár, Menyhért és Boldizsár nemcsak királyok, hanem bölcsék is voltak...

Kedves azonban vizkereszt ünnepe általában is a különösen a fiatalok örül neki, mert a farsang kezdetét jelenti. Carneval, a jókedvű mókák fejedelme ugyanakkor tartja bevonulását, hogy néhány héten keresztül uralkodjék. Ez az időn ugyancsak ki akarja venni részét az uralkodásból, mert több mint hét hétig marad közöttük. A farsang ugyanis március 3-ikáig vagyis 57 napig tart, ami olyan hosszú mulatságot jelent, hogy a mulatók bele is unhatnak, a papák pedig tönkremehetnek. Az ilyen hosszú farsangra bizony azután ugyancsak hosszú bűjt következnek.

Ami az ünnep egyházi részét illeti, az már holnap délután kezdődik, amikor 2 órakor vizszentelés lesz. Vizkereszt napján pedig a szokásos csöndes reggeli miséken kívül délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amelyet Magyar Pál pápai kamarás-plebános fog végezni.

Az ünnepi istentisztelet alatt a bejáratozónál perselyek lesznek felállítva az afrikai miszsiók számára. Délután 3 órakor ünnepi veespernye lesz, utána pedig a magánházakban a szokásos házzentelések fognak megtartatni.

— Pancsova tanfelügyelője. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Torontálvármegye pancsovai, aibunári és antalfalvi járási és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott város részére, Pancsova székhelyvel, visszaállította a pancsovai kir. tanfelügyelői kirendeltséget és Pancsova és környéke népiskolák ügyeinek vezetésére Radvány Ferenc dr. bácsbodrogyvármegyei kir. segédtanfelügyelőt, aki Nagybecskerekben is működött, kirendelte és áthelyezte.

— Jövahagyott alapszabályok. A m. kir. belügyminiszter a szerbíttebi földmivelők olvasóköri alapszabályait a jövahagyási záradékkal látta el.

— A jegyzői kar köréből. Chorle Gyula Nagytorák község jegyzője betegsége folytán 3 havi szabadságra ment, mely idő alatt őt Müller Ottó németcskai segédjegyző helyettesíti.

— A szabad liceum előadása. A Torontálmegyei magyar köznevelődési egyesület kebelében működő nagybecskereki szabad liceum folyó évi január hó 5-én az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „Szociális mozgalmak a jelenkorig”. Irta és előadja Wirker István tanár. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépődíj nincs.

— Eljegyzés. Perl Mihály nagybecskereki felső kereskedelmi iskolai tanár eljegyezte néhai dr. Rechnitz Gyula volt zalamegyei főorvos nagyműveltségű és szerzetreméltó leányát, Mariskát.

— A zsidók egyenjogusításának emlékűnnep. A nagybecskereki izraelita templomban ma a magyarországi és erdélyrézsi izraeliták polgári és politikai egyenjogusításáról szóló 1867-ik XVII. t.-c. élebelépésének évfordulója alkalmából emlékűnnepély volt. Az emlékűnnepélyen dr. Klein Mór főrabbi nagyhatású beszédet mondott, amelyen kiemelte Deák Ferencnek, Tisza Kálmánnak és Prónay Dazsó bárónak a törvény megalkotása körüli érdemeit.

— A városzházáról. A városi tanács ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács- és iparűlést tartott, melyen a rendes folyó ügyek kezdtek tárgyalás alá.

— Utóállítás. A legutolsó főorvosról elmaradt hadkötelesek folyó hó 7-én kerülnek sor alá a helybeli „Rezső” laktanyában.

— Újévi megváltás. Botka Béla főispán újévi megváltás címén 20 koronát adott a nagybecskereki árvaház javára.

— Halálozások. Mint őszinte résztvevő értesültünk, városunk egyik derék polgára, L. éth Felső helybeli építőmester életének 66. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultat nagy részvét mellett temették el.

Ugyancsak résztvevő értesültünk, hogy Szabó Albert helybeli közismert vendéglős hosszas betegség után életének 53. évében tegnap este 11 órakor meghalt. A megboldogultat kiterjedt család gyászolja. Temetése holnap délután 3 órakor a uemut utcai 135. számú gyászházban megy végbe.

— Az obsit. A városi katonai ügyosztályban azok számára, akik 42-ik életévüket betöltötték s akik minden katonai és népfőlkeldi kötelezettségüknek eleget tettek, most állították ki a végelbocsátó-levelet, amit népiesen „obsit”-nak neveznek. Az obsitosok között 46 nagybecskereki van, akik a díszes kivitelű elbocsátó-levelet, népfőlkelési könyvecskéjüknek átadása mellett, a városi főjegyzői hivatalban átvehetik.

— Gyorsíró tanfolyam. Perl Mihály okleveles gyorsíró tanár folyó hó 15-én a helybeli polgári iskola egyik tantermében gyorsíró tanfolyamot nyit. Perl tanár a legjobb módszer szerint és rendkívül kedvező díjazás mellett fogja tanítani ezt a manapság már nagyfontosságú tárgyat s akik azt tökéletesen el akarják sajátítani, a tanfolyamra nála jelentkezzenek.

— Nagybecskerek büntetőstatisztikája. A nagybecskereki városi csendőrség, mely működését 1906. szeptember havában kezdte meg, az 1907. évben kifejtett közbiztonsági tevékenységéről a következő statisztikával számol be: Hatóságok és hatósági közegek elleni erőszak előfordult 2. Alkotmány, törvény, hatóságok és hatósági közegek elleni izgatás 2. Magánosok elleni erőszak 2. Pénzhamisítás 3. Családi állásra vonatkozó bűntettek és vétség 2. Rágalmazás és becsületérsítés 28. Emberélet elleni bűntettek és vétség 2. Párviadal 4. Testisértés 30. Személyes szabadság megsértése magánszemélyek által 3. Lopás 104. Rablás és zsarolás 4. Sikasztás, zártörés és hűtlen kezelés 11. Jogtalan elszájtítás 9. Orgazdaság és bűnpártolás 3. Csalás 6. Okirathamisítás 1. Más vagyonának megrongálása 19. Gyújtogatás, tűzokozás (tűzeset) 1. Egyéb törvénybe ütköző bűntett és vétség 2. Kir. járásbírósg hatáskörébe utalt kihágás 27. Az előfordult bűneseteket a csendőrség mind kiderítette. Ez végül a közgazgatási hatóság hatáskörébe utalt kihágás, szám szerint 1442 fordult elő és ugyanannyi ki is derített. Ez volna tehát Nagybecskerek büntetőstatisztikája, melyből látni való, hogy a közbiztonság terén elismerésre méltó nagy munkát végez s betölti mindazokat a várakozásokat, amelyeket a közönosság a csendőrség működéséhez fűzött.

— Röviden. Ké: Fő?

— Igen.

— Zongorázik?

— Nem!

— Enyém.

— Feldíjazások. A felsőmuzeyai Gazdakörnek 1907. december 31-én tartott s műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága alkalmával feldíjaztak: Dr. Várady Imre 20 korona, dr. Messinger Károly 2 korona, Tóth János 40 fillér, Schwartz Frigyes (Erzsébetlak) 1 korona, Róth Frigyes (Nagybecskerek) 40 fillér, Kátai János (Felsőmuzslya) 1 korona, Schmidt János 20 fillér, Burghard Jakab (Romanácska) 1 korona. Összesen 26 korona, mely feldíjazásokat köszönettel nyugtatja az elnökség.

A nagybecskereki kereskedelmi alkalmazottak szakszervelete által múlt hó 31-én rendezett „Szilveszter-estélye” alkalmával feldíjaztak: Grünberger József, Vági Ferenc, Ikity Dusan, Klein János, Koch N. 2—2 koronát, Armbruster József, Balázs Izso és Horváth Sándor 1—1 koronát, Tyoszy Jesta 50 fillért és Naszke K. 20 fillért. Ugy nevezett, valamint azon uraknak és hölgyeknek, kik az estélyen való fellépésük által szivesek voltak egyetűntet támogatni, hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

Külső használatra. Testrészek fájdalmai, csu-
zos és kőszvényes bajok és mindennemű gyuladá-
sok a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyítanak biztos
sikerrel. Egy üveg ára 1.90 kor. Szétküldés napon-
ként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir.
udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vi-
déki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben
határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő
gyári jelvényével és aláírásával. (4)

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki
anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő
bejelentések történtek:

Házasságok: ifj. Krumenacker János,
rk. közműves és Radivojovits Mária rk.

Születések: Grafius József, ág. ev.
vasuti hivatalnok, leánya. — Czinner Antal, izr.
kereskedő, leánya. — Lázity Arkadius, gk. nap-
számos, fia. — Prasnyák Pál, rk. napszámos,
leánya. — Tyutyin Vitályos, gk. napszámos,
leánya. — Horvát Ferenc, rk. ács, fia. — Lingli
Ferenc, rk. hajóács, leánya. — Minya Vitályos,
gk. földműves, leánya. — Meszmann Mihály, rk.
bádogos, fia. — Gügorov Döme, gk. napszámos,
fia. — Plentov Magda, rk. cseléd, leánya.

Halálozások: Almásán György, gk. 51
éves kereskedő, rák. — Csorba Teréz, rk. 2 éves.
roncsoló toroklob. — Kanacsy Danica, gk. 4
hónapos, bélhurut. — Sztatár Dániel, rk. 3 éves,
tüdőlob. — Jakatffy Katalin, rk. 64 éves magánzónó,
rák. — Maxard Mária, rk. 22 éves, tüdővész. —
Tyutyin Katalin, gk. 5 napos, életgyenge. —
Csararov Zsarko, gk. 1 hónapos, görcsök. —
Mayer Ferenc, rk. 70 éves szűcs, rák. — Leth
Fülöp, rk. 66 éves közműves, hashártyalob. —
Erdélyi Dusan, gk. 3 éves, veselob. — Ger-
mann József, rk. 10 éves, vörheny. — Szandity
Szlavko, gk. 18 hónapos, veselob.

Törvényzsék.

§ **Fölmentett leányrablók.** A leányrablás ősi
szokása nem vész ki ma sem a délvideki szer-
bek között. A szerelmes legény erővel elragadja
szive bálványát, ami különös hősiesség vonást ad
szerelmének. A rideg büntető-kódex azonban
személyes szabadság megsértésének minősíti eme
erőszakos izü romantikát s érzékeny büntetéssel
szokta sújtani a szöktető szerelmeit. Így járt
Gyurgyev Vukozsin 21 éves csemtai szerb
paraszt legény is, aki 1906. év szeptember 13-án
este a sztráker beálltával erőszakkal elrabolta
Dimitrovics Katica 16 éves hajadont. Dra-
kulics Szima, Milojkov Krszta és Mirkó Cvetko
nevű társaival összebészelve szekérral a leány
szülei háza elé hajtották s az ajtó előtt álló
leányzóval beszédbe elegyedtek. Kettőn ezután
hirtelen derekán kapták a leányt s a kocsi-
emelték; majd a lovak közé csapva elhajtották.
A szerencse azonban nem kedvezett a rablóknak,
mert a szekér a harmadik utcában felborult és
a leánynak ekkor sikerült elillanni. A pancsovai
büntető-törvényzsék a négy legényt a btkv. 321.
§-ába ütköző személyes szabadság megsértése
miatt vont felelőségre és egyenkint hat-hat havi
börtönre ítélte őket. Felelősség folytán tegnap
került az ügy a temesvári királyi ítélőtábla elé,
ahol a vádlottak azzal védekeztek, hogy a leány
beleegyezett a szöktetésbe és az egész rabló-
hadjáratról a leánynak tudomása volt. A másod-
bírótság eme védekezést nem látta kellőképen
megcáfolva s ezért mind a négy vádlottat fel-
mentette a vád és következményei alól.

TAVIRATOK.

A király Gödöllőn.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint az udvarnál az a terv, hogy a királynak Gödöllőt jelöljék ki üdülőhelyül. A király maga igen szívesen fogadja a tervet s az eddigi megállapodások szerint a király a tavasszal jönne Gödöllőre.

A delegációk.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a delegáció költségvetési albizottsága január 13-ikán fogja tárgyalni a közös költségvetést. A tengerészeti albizottság ülése később lesz, miután a delegátusok Pólába, Triestbe és Fiuméba mennek a tengerészeti intézmények megtekintésére. A delegáció teljes ülését január végén tartja.

A horvát kérdés.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Zágrábból sürgönyzik, a horvát nemzeti párt tegnapi értekezletén Tomasics Miklós hosszabb beszéd kíséretében bemutatta a párt programját, amelyet az értekezlet elfogadott. A programm

teljesen egyezik Rakodczay bán program-
jával, kivéve a vasuti pragmatikát.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több lap azt a hirt kolportálta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ma vagy holnap a királynak előterjesztést tesz Rauch bárónak bálna való kinevezése dolgában. Ezzel szemben Josipovich Imre horvát miniszter egy újságíróknak kijelentette, hogy Rakodczay bán még nincs elejtve s a kormány az ő tudtával tárgyal Rauch báróval.

Az új bányatörvény.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint hiteles forrásból jelentik, a magyar bányágyek rendezését célzó új bányatörvény tervezete már készen van s legközelebb szaktanácskozás elé viszik, amely után a törvényjavaslatot a kormány a képviselőház elé terjeszti.

Hardent elítélték.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, a törvényszék tegnap este hozott ítéletet a Harden—Moltke-pörben. A törvényszék Harden Miksát Moltke gróf ellen elkövetett rágalmaszások miatt négy havi fogházra s az összes költségek megtérítésére ítélte. Az ítélet indokolása szerint Hardent el kellett itélni, mert a tárgyalás során vádjai nemcsak nem voltak bizonyíthatók, de valótlannak is bizonyultak.

A japán—amerikai konfliktus.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Newyorki jelentések szerint, a japán—amerikai konfliktus napról-napra jobban kiélesedik s előreláthatólag háboru lesz a vége. Különösen az amerikaiak haragszanak a japánokra ezeknek folytonos terjeszkedése miatt s az Egyesült-Államok Japánnal szemben urai akarnak lenni a Csendes-Oceánnak. A háboru, ha kitör, valóságos élet-halál harc lesz Japán és az Egyesült-Államok között.

A fővárosi mészárosstrájk.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mészárosstrájk még mindig tart s egyelőre nincs is kilátás a megegyezésre, sőt a strájk el is mérge-
sedett, úgy hogy hétfőre valószínűleg az összes mészáros segédek beszüntetik a munkát. A békés megoldások nagy akadály, hogy a vágóhid igazgatója, aki a közvetítő szerepét vinné, betegesen fekszik.

A szellemidéző vívómester pöre.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gennari, a szellemidéző vívómester ügyében a törvényzsék ma kezdte meg a tárgyalást. Gennarit csalással vádolják. A mai tárgyalás során kihallgatott vívómester az összes vádakot tagadja. A tárgyalás folyik.

A budapesti tűzoltók sztrájkmozgalma.

Budapest, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az a hír, hogy a fővárosi tűzoltók sztrájkra készülnek s már passzív rezisztenciába is léptek volna, nem felel meg a valóságnak. Ennek bizonyossága az, hogy az éjjel több kisebb tüzezet volt a fővárosban s a tűzoltók mindenütt buzgón és lelkiismeretesen végezték kötelességüket.

A korcsolyázás halottja.

Szeged, január 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gott Géza 8-ik osztályu gimnáziumi tanuló tegnap a Tiszán korcsolyázott. A jég azonban még gyenge volt, beszakadt s a szerencsétlen fiatalember a jég alá került és belefullt a Tiszába.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.) . . . 25.64 — —
Buza októberre 1908.) . . . 20.86 — —
Rozs (áprilisra 1908.) . . . 22.88 — —
Rozs (októberre 1908.) . . . 18.56 — —
Zab (áprilisra 1908.) . . . 16.54 — —
Tengeri (májusra 1908.) . . . 14.30 — —

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészsé-
gessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez
a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék
gyermek részére, és az Ön gyermekét is meg-
gyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

Az Emulsió
visszaváltásánál a
SCOTT-féle
módosított véd-
jegyet — a ha-
lász — körjék
figyelembe
venni.

e szer használata által. A gyermekek-
nek életkedvet kölcsönöz. Ha bete-
geskedik a gyermek, úgy azonnal ad-
janak neki

SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatá-
sos alkotrészekből összeállított SCOTT
Emulsió van, mindig egyenlő, a tudó-
mányos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban.

8801—7.4

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Rt. (Budapest), befi-
jelentése a tőzsdetorgalmról és a pénzücről.

Budapest, január 2.

A lefolyt héten a pénzücrönöknek kedvezőbb alakulása előnyösen befolyásolta a tőzsde hangulatát, mely az árfolyamok emelkedésében kifejezésre is jutott. A kedvező irányzatot némileg ugyan befolyásolta a bécsi kereskedelmi kamara elnökének beszédében kifejezésre jutott ama aggodalom, hogy az amerikai és németországi konjunktúra hanyatlása monarchiánkban is érezhetővé válhatik, de lényegesebb befolyást ez sem gyakorolt, úgy, hogy azesetre, ha a pénzücr javulása tartós marad, úgy az általános vélemény szerint az értékpapírpiac is újra életkélést fog nyerni. Ez annál is inkább tehető fel, miután úgy a hazai bankok, valamint az iparvállalatok is — csekély kivételtől eltekintve — legalább az előző évről megfelelő eredményt fognak a lefolyt évről vonatkozólag kimutathatni, és az árfolyamok színvonalát a múlt évhez képest lényegesen alacsonyabb, ami kifejezésre jut ama tényből, hogy a budapesti tőzsdén jegyzett részvények összességének árfolyami értéke ezidő szerint körülbelül 100,000,000 koronával kisebb, mint 1906. év végén volt.

A kedvezőbb felfogást támogatja az is, hogy — mihielyt a pénzücrönök a szükséges tőkék beszerzését lehetővé teszik, az állam több 100 millió koronára rugó szükségesség beruházást fog eszközölni, ami a hazai iparnak hosszabb időre erős foglalkoztatást biztosítana.

Az internacionális értékek közül különösen a magyar hitelrészvény és a rimamurányi vasmű részvény állottak az érdeklődés előterében, míg a helyi papírok közül a magyar ruggyantárgyár és a Ganz-féle gépgyár részvényei képeztek élénkebb kereslet tárgyát.

A befektetési értékek piaca is mutat szilárdulást és a 4%-os magyar koronajáradék, valamint a 4%-os magyar földterhermentesítési kötvény mellett a zálogleveleknek több kategóriája is ért el kisebb nagyobb árfolyást.

A pénzücrönök ugy nálunk, valamint az összes külföldi piacokon is a javulás tüneteit mutatja és az angol bank vezetősége máris indítatva érezte magát, hogy a bankrátát 1%-al leszállítsa; kérését sem ezenved, hogy — amennyiben váratlan események nem állanak be — a többi jegybankok is követni fogják a közel jövőben az angol intézet példáját.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	december 27.	jan. 2.
4% magyar koronajáradék	93.40	93.60
magyar hitelrészvény	760.—	764.—
rimamurányi vasmű részvény	519.—	525.—
Ganz és Társa vasöntőde részvény	2750.—	2790.—
magyar ruggyantárgyár részv.	360.—	380.—

Lapunk legközelebbi száma a közbeszó ünnepek folytán kedden jelenik meg a rendes időben.

Nyiltér.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Eljegyzési és „Henneberg”-
Lakodalmi selyem 75 kr.-tól
Damaszt feljebb, bérmentve és
Eolienne vámmentesen. Minta
postafordultával.

Selyem

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.

(41/2—8.1)

Meghívó.
A magyarittelei tej és egyéb saját termesztési gazdasági cikkek értékesítő szövetkezet
KÖZGYÜLÉSÉT
1908. évi január hó 12-én délután 2 órakor saját szövetkezeti helyiségében tartja meg, melyre tagjait tisztelettel meghívja
AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Közgylésvezető elnök választása.
2. Igazgatóság évi jelentése.
3. Felügyelő-bizottság évi jelentése.
4. 1907. évi zárszámadás bemutatása, felülvizsgálása.
5. Jegyzőkönyvhitelítők választása.
6. A szövetkezet feloszlásának kimondása.
7. Felszámoló-bizottság választása.

A „Magyarittelei Tejszövetkezet“ 1907. évi zárszámadása.
Mérleg-számla

Főkvilap	VAGYON	K.	f.	Főkvilap	TEHER	K.	f.
128	1907. évi pénzmaradvány	—	—	127	Alaptőke	—	—
129	Ingatlan értéke	—	—			3000	—
	Berendezés	—	—				
	Leírás	—	—				
	Tagoknál követelés	—	—				
		146	93				
		2000	—				
		1037	25				
		394	33				
		702	92				
		150	15				
		3000	—			3000	—

Forgalmi-számla.

Főkvilap	KIADÁS	K.	f.	Főkvilap	FEDEZET	K.	f.
134	Tejért és termékekért	—	—	134	Tej- és tejtermékekből	—	—
131	Üzleti kiadás	—	—	131	Kezelésre	—	—
136	Szolgák bére	—	—	137	Vegyes bevétel	—	—
13	Vegyes kiadás	—	—				
	Leírás	—	—				
		1034	95			1147	39
		103	73			427	84
		274	64			173	06
		—	—				
		—	—				
		334	33				
		1748	29			1748	29

Tagok száma: 56.

Üzletrészek száma: 107.

Kelt Magyar-Ittében, 1907. december hó 31-én.

IGAZGATÓSÁG:

Összeállította:

Zima Sándor, igazg. tag. Asztalos Imre s. k., elnök Csáki Sándor, igazg. tag. Takács András.

Jelen zárszámadást a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk s azokkal teljesen megegyezőknek találtuk:

Kelt Magyar-Ittében, 1907. évi december hó 31-én.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

39-11 Veyss Zsiga, s. k.

Jenovay Zoltán s. k., elnök.

Lénárd Péter, s. k.

Nyomdász-tanuló

Jó családból

azonnal felvétetik.

11/1908. sz.

45-31

Arverési hirdetmény.

Alóírott községi előljárárság ezennel közhírré teszi, hogy Partos község urbéreseinek

vadászati joga

(1202 kat. hold területén) f. évi január hó 15-én d. e. 9 órakor Partos község házábanál 6 (hat) egymasutáni évekre a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog.

Kikiáltási ár évi 160 korona; bánatpénz a kikiáltási ár 25%-a, amely az árverés előtt a községi előljárárság kezébe leteendő.

Egyéb feltételek a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Partos, 1908. évi január hó 1.

Községelőljárárság.

!!! Ne vegyen senki zongorát !!!

míg Bröder Ignác Nagybecskerek temesvári-utcai zongorarakatárát nem látta.

Ott nagy választékban kaphatók a legkitünőbb bécsi gyártmányu Böserdorfer, Ehrbar, Schweighoffer, Dörr, Wirth, Heitzmann, Lauberger stb.

zongorák, ugyszintén harmónium és phonolo.

Új zongorák 300 frittól kezdve, öreg zongorák 30 frittól feljebb. Öreg zongorák becsértetnek teljes értékük szerint. Hangolás és javítások zongoratechnikusom Guokel Ottó által jótállás mellett eszközöltetnek.

!!! Kértek a pontos címre figyelni !!!

Köleszongorák havonként 2 frittól feljebb.

Csak „SICULIA“ névvel ellátott üvegek valódiak.

A legjobb gyógy- és aszali itatóisz.

A SICULIA forrás-víz

A gyomor-égést azonnal megszünteti.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő

(32-26.1)

Magyarországi főraktár:
BRAZAY KÁLMÁN
Budapest, József-körút 37.
Telefon 69-46.

A sós savanyúvizek királya.

Rapido minden gyógy-szerárban, drogeia és fűszerkereskedésben.

Üzlettulajdonosok figyelmébe.

Mérlegképes könyvelő,

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik fél napi, vagy esti foglalkozásra. Elfogad könyvek berendezését és mérlegezést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szíves megkeresések „Megbízható“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

30-x.1

Jó házból való s megfelelő iskolai képzettséggel bíró

két tanonc

fűszerkereskedésében felvétetik. 35-1.1

GALLER PÉTER

fűszer- és csemege kereskedő a „Fehér kakas“-hoz

Nagybecskereken.

Vizslák.

Szép kölyök vizslák (apjuk Pointer és ó-német keresztelés, anyjuk tiszta német vizsla)

eladók

Fleischer Eleméernél

Csebzán, posta Csákova.

44-31

Szabad kézből

ELADO

a koronautcai 559. számú

HÁZ

20-x.1 Tulajdonos

Nagybecskereki takarékpénztár.

Kitünő

zongorákat

esakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Oleso arak, részletfizetésre is, régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemü javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-tele zongoragyár titenti egyetüli képviselője.

NAGYBECSKEREK,
Kinizsi-utca 6. sz. Izraelita templommal szemben. 31-51

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

M e g h i v ó.

A „Nagykomlói népbank mint részvénytársaság“

1908. évi január hó 19-én délelőtti 10 órakor az intézet helyiségében

XVII. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. c. részvényesek ezennel tisztelettel meghívottnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1907. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A nyereség felosztása iránti határozathozatal és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az elnök, az igazgató-helyettes, négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottságnak választása.
4. Netáni indítványok az alapszabályok 61. §-a értelmében.

Nagykomlóson, 1908. évi január hó 2-án.

Dr. Klein Mihály s. k., elnök.

54. §. Részvényesek, kik szavazati jogokkal élni kívánnak, kötelesek a közgyűlés összeülte előtt legalább 2 nappal részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt tértvény mellett a társaság pénztáránál letéteményezni. Azoknak, kik szavazati jogukat igazolták, a részvények és utánuk járó szavazatok számának megjelölésével igazoló jegyek adatnak ki.

Mérleg-számla.

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	K	f		K	f
Részvénytőke be nem fizetett 25%	20000	—	Részvénytőke	80000	—
Leltár	450	—	Tartalékalap	21990	63
Értékpapírok:			Átmeneti kamat	4093	76
50000 K 4% K. járadék a 93 K 40	46700	—	Betétek	464152	95
függő kamat 1907 dec. 1—31-ig	166	66	Jövedelem a közgyűlés rendelkezésére	7560	—
2 drb M. Pénzint. Közp. Hitelb. részvény a 1000 K	2000	—			
2 drb Pesti Hazai Takarékpénzt. sorsjegy a 100 K	200	—			
	49066	66			
Értékpapír előleg	350	—			
Kötvények	98220	—			
Váltótárca	352165	04			
Más pénzüzeteknél elhelyezve	33628	74			
Pénzkészlet	23916	90			
	577797	34		577797	34

Veszteség- és nyereség-számla.

T e r h e k	Összeg		J ö v e d e l m e k	Összeg	
	K	f		K	f
Tartalékalaphoz az alapszabályok értelmében	840	—	Értékpapír előlegek utáni kamatok	45	77
Leírás a leltárból	50	—	Értékpapír kamatok (adómentes)	2000	—
Értékpapír árfolyam különbözet	800	—	Nyereség szelvényeken	12	55
Adó	1384	85	Váltókamat	25585	34
Tőkekamatadó	1742	60	Kötvénykamat	7475	03
Folyó számla kamatok	580	73			
Könyvek és nyomtatványok	406	50			
Fizetések	3480	—			
Kezelési költségek	847	91			
Betétkamatok	17426	10			
Jövedelem a közgyűlés rendelkezésére	7560	—			
	35118	69		35118	69

Nagykomlóson, 1907. évi december hó 31-én.

Grósz János s. k., könyvelő.

Sajó Lajos s. k., vezérigazgató.

Hoffmann György s. k., pénztáros.

A felügyelő-bizottság jelentése:

Hivatkozással az 1875. évi XXXVIII. t.-c. 195. §-ára és alapszabályaink 76. §-ára, van szerencsénk jelentésünket következőkben előterjeszteni:

A lefolyt üzletév folyamán általunk foganatosított rovincsolások alkalmával a könyvek, értékek és üzletvezetés tökéletes voltáról magunknak meggyőződést szereztünk. Az 1907. évi zárszámadásokat megvizsgáltuk, azoknak tételeit a fő- és mellék-könyvekkel, valamint a meglévő értékekkel összehasonlítottuk és tökéletesen megegyezőnek és rendben találtuk.

A tiszta jövedelem mikénti felosztását az igazgatóság tervezetével megegyezően ajánljuk: az 1907. évi 16. számú szelvény folyó évi január hó 20-tól kezdve 15 korona, összesen 400 drb. részvény után 6000 koronával váltassék be, az igazgatóság tiszteletdíja 756 K., a felügyelő-bizottságé 378 K-ával állapítsanak meg; 400 K. a tisztviselők jutalmazására és 26 K. a szolgának szavaztassék meg.

Kérjük az 1907. évi zárszámadásokat jóváhagyni és az 1907. üzletévre az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megszavazni.

Nagykomlóson, 1908. évi január hó 2-án.

Baumgartner Antal s. k., felügy.-biz. tag.

Kurzhal's Márton s. k., felügy.-biz. elnök.

Kincs Ferencz s. k., felügy.-biz. tag.

Pavlovits János s. k., felügy.-biz. tag.

Stély István s. k., felügy.-biz. tag.

ARMBRUSTER JÓZSEF NAGYBECSKEREK (FŐ-UTCA).

Ajánlja különlegességeit
olajfestékek, linoleum, vala-
mint mindennemű más festé-
kekben és **ecsetekben.**

Fontos: Nagy raktár
angol tin turákban, alumi-
nium- és ezüst bronzokban,
melyekkel bárki maga is bronzirozhat.

Vénus kályhaezüst!

Viszont-elárúsítók nagy
engedményben részesülnek.

16a-8.1

Eredeti
chinai- és orosz
teák.

Legalkalmasabb ajándékok,

továbbá mindennemű **drogua-árak, gyógyfüvek,**
kötszerek, gummiárak, különlegességek, bel- és külföldi illatszerek,
szappanok, pipere-, házi- és gazdasági cikkek, gyógyborok stb. stb.

40-6.3

a legjobb minőségben

Látszerek, optikai és fényképészeti cikkek kaphatók

Legfinomabb
magyar- és
francia
cognac.

Valódi
jamaicai rum

MELKUH DEZSÓ

DROGUERÍBAN, NAGYBECSKEREK.

TELEFONSZÁM 95.

TELEFONSZÁM 95.

Mindenféle
likőr- és rum-
essenciák

OSERS és BAUER különleges motorépítési gyár :: Budapest, Podmanitzky-u. 18.sz.

Sauggasmotorok, benzínmotorok, benzínlokomobilok.

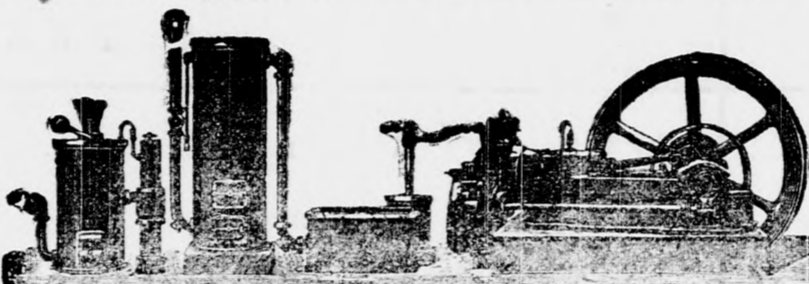
A jelen kor legolcsóbb hajtóereje (1-2 fillér hajtó költség.) Forgalomban több mint 1000 telep.

Utóbbi időben gépek a következőknek lettek
szállítva:

Báró Banffy Ernő Kolozsvár	25 HP.
Gróf Vass Béla Mező-Zah	30 HP.
Gróf Bethlen István, 2 telep	25 HP.
Gróf Teleky Artúr Taus	30 HP.
Takács Imre gőzmalom Pásztó	60 HP.
Rossmann Samu malom Mócs	40 HP.
Alles Andras Marosiudas	40 HP.
Stenger Vilmos Topolovec malom	60 HP.
Fiumei butorgyár	20 HP.
Csokoládé és élelmiszer P. P. Trappista Reichenburg	30 HP.

Méltányos fizetési feltételek.

Árverések ingyen és bérmentve eszközöztetnek

33-51.1

Teljesen elkülönített

butorozott

garçonlakás

villanyvilágítással kiadó.

Deák Ferenc-utca 7.

1-x.2

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan **RETHY-félét** kérjünk,
mivel sok haszontalan utánczata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el.

26-6.2

Telefon 125.

Telefon 125.

Első délvidéki dobozgyár
és műkönyvkötészet.

SCHNEIDER JÁNOS

NAGYBECSKEREK (Pénzügyi palota.)

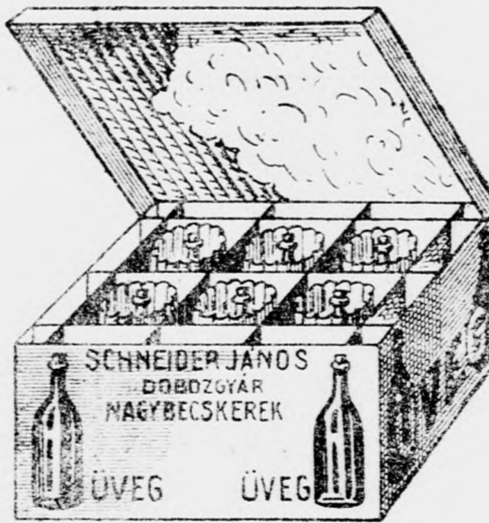
Ma már minden kereskedő és gyárosnál nélkülözhetetlenek dobozkészitmé-
nyeim, melyekre a t. vevőközönség figyelmét felhívni van szerencsém.

Készítek dobozokat tojáskereskedők, gyógyszerészek szabónok, ruhaszállítók,
cukrászok, cipőkereskedők, valamint bármely gyárosoknak jutányos aron.

Bármily alapu
gyógyszerdoboznál
a legnagyobb ver-
senyképesség!

Kívánatra mintával és
árjelzéssel szolgálok.

Nagyobb megrende-
lés felvételére ki-
küldöm utazómat
mintákkal.

433/907-34.34

Figyelmet érdemel
könyvkötészetem, mely
felszerelés tekintetében
a Délvidéken egyedül áll,
sőt bátran felveheti a
versenyt diszkötések te-
kintetében is bármely fő-
városi könyvkötészettel.

Grammofonok ked-
vező feltételek mellett
kaphatók.

Épés árjegyzék ingyen és bérmentve.

Angol antracit, salon-köszén,

coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű
elsőrendű tűzifa, deszkák, gerendák, tölgyfa,
mindennemű bognárfa, szőlőkaró kapható:

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefonszám 35.

28-13.1

Fatelepi telefonszám 89.

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

Bérbe adom

1908. évi május hó 1-től

házamat,

mely egy lakásból áll, 5 szoba, villamos
világítás bevezetve, konyha, kamra, mosó-
konyha, pince, padlás és fűskamara. Par-
kírozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és
konyhakert, valamint 20 méter hosszú ku-
koricakötárka.

Bővebb felvilágosítást ad:

özv. **KRSZTICS JOHANNA,**
a mellette levő házban, vagy levélelő alólírott

Krsztics János
ügyvéd, **Módoson.**

36-x.1

Torontáli h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasút menetrendje.

Érvényes 1907. évi október hó 1-től.

Oda.				Zombolya—Nagy-Becserek.				Vissza.				Oda.				Nagy-Becserek—Pancsova-Józsefváros.				Vissza.			
V.-v.	Sz.-v.	V.-v.		Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.		
6018.	6002/1	6012/II		6004.	6007.	6016.	6014.	6206.	6212.	6202.		6201.	6211.										
I-III. osztály				1.				I-III. osztály				I-III. osztály				2.				I-III. osztály			
	645	1010	940	ind. Budapest-ny. pályaudvar	érk.	159	710	715	645	1010	940	ind. Budapest-nyug. pályaudv. (8.)	érk.	715									
	208	1246	1246	ind. Szeged	érk.	954	1240	1252	145	1201	1201	ind. Szeged (8.)	érk.	1232									
	506	241	122	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	817			350	158	158	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	1051									
	512	248		ind. Zombolya (7.)	érk.	641			810	705	705	ind. Nagy-Becserek (8. 1.)	érk.	540									
	514	258		érk. Uj-Zombolya (7.)	ind.	634			815	710	710	érk. N.-Becserek-Bp. (1. 7.)	ind.	535									
	528	309		ind. Uj-Zombolya (7.)	érk.	633			840	720	720	ind. N.-Becserek-Bp. (1. 7.)	érk.	827	516								
	537	318		↑ Klári		620			849	729	729	↓ *N.-Becserek-Gyártelep	↑	818	507								
	544	328		↑ Kécsa		611			858	739	739	↑ érck. Sándorudvar (1.)	ind.	809	458								
	600	345		↑ *Kunjácska		603			872	751	751	ind. Szécsány (1.)	érk.	430									
	618	400		↑ Csone		554			902	746	746	ind. Sándorudvar (1.)	érk.	808	443								
	624	414		↑ Torontál-Ujvár		520			914	758	758	↑ érck. Ecska-Zsigmondfalva	↑	757	432								
	632	423		↑ Ó-Telek		451			948	825	825	↓ Tomasoócz	↑	782	400								
	648	437		↑ Jánosföld		440			1005	841	841	↓ Torontál-Ozora	↑	712	336								
	668	458		↑ Párdány		426			1025	901	901	↑ érck. Antalfalva (5.)	ind.	651	314								
	710	511		↓ Fény		412			606	—	—	ind. Számos (6.)	érk.	412									
	721	523		érk. Módos (6.)	ind.	400			650	1030	902	ind. Antalfalva (5.)	érk.	649	304								
	—	905		érk. Temesvár-Józsefváros (8.)	ind.	—			708	1050	918	↑ Torontál-Vásárhely	↑	639	254								
	—	910		ind. Temesvár-Józsefváros (8.)	érk.	724	6013		721	1107	938	↑ Czrepája	↑	615	239								
	433	785	540	ind. Módos (6.)	érk.	514	844	135	736	1122	948	↑ Ferenczhalom	↑	559	215								
	434	764	601	érk. Szécsány (4. 3.)	ind.	455	820	114	746	1132	957	↑ *Torontál-Almás	↑	548	204								
	—	—	949	érk. Versecz (3.)	ind.	—	505	—	805	1155	1016	↑ Pancsova-Józsefváros	↑	535	150								
	—	—	949	ind. Versecz (3.)	érk.	502	—	—	808	1159	1018	↓ Beágazás Révaujfalva felől	↑	520	135								
	—	—	949	ind. Alibunár (4.)	érk.	1030	—	—	818	1209	1025	érk. Pancsova	ind.	510	125								
	506	802	640	ind. Szécsány (4. 3.)	érk.	447	—	108	—	—	—												
	520	816	657	↑ Szárcsa		433	—	1254	—	—	—												
	531	828	708	↑ *Lajosmajor		423	—	1240	—	—	—												
	541	836	718	↑ *Pusztá-Kenderes		413	—	1280	—	—	—												
	556	845	729	↑ Lázártöld		405	—	1222	—	—	—												
	609	857	742	érk. Sándorudvar (2.)	ind.	352	—	1159	—	—	—												
	610	900	745	ind. Sándorudvar (2.)	érk.	351	—	1158	—	—	—												
	620	909	755	ind. *Nagy-Becserek-Gytelep	ind.	342	—	1148	—	—	—												
	650	918	805	érk. N.-Becserek-Bpart (7. 2.)	ind.	333	—	1138	—	—	—												
	—	928	—	ind. N.-Becserek-Bpart (7. 2.)	érk.	—	—	—	—	—	—												
	—	933	—	érk. Nagy-Becserek (8. 2.)	ind.	—	—	—	—	—	—												
	—	955	—	érk. Szeged (8.)	ind.	—	—	—	—	—	—												
	—	980	—	érk. Budapest-ny. p. u. (8.)	ind.	—	—	—	—	—	—												
	—	980	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	—												

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.-v.*	Sz.-v.	V.-v.		V.-v.	Sz.-v.*	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
6404	6402	6412.		6411.	6401.						
I-III. osztály				4.				I-III. osztály			
este	323	322	ind. Nagy-Becserek-Bpart (1.)	érk.	715	—	—	—	—	—	—
	500	810	ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	608	653	—	—	—	—	—
609	500	810	érk. Csott (3.)	ind.	559	643	—	—	—	—	—
617	508	819	ind. Versecz (3.)	érk.	949	—	—	—	—	—	—
	—	808	ind. Csott (3.)	érk.	558	642	—	—	—	—	—
620	509	820	↑ *Bóka megállóhely	↑	549	633	—	—	—	—	—
628	517	828	↑ Jarkovác	↑	538	615	—	—	—	—	—
645	533	845	érk. Számos (5.)	ind.	520	600	—	—	—	—	—
700	547	901	↑ Antalfalva (6.)	↑	390	—	—	—	—	—	—
	647	—	ind. Számos (5.)	érk.	512	545	—	—	—	—	—
708	—	909	↑ Dobricsa	↑	469	532	—	—	—	—	—
723	—	925	↑ Ferdinándfalva	↑	451	524	—	—	—	—	—
732	—	934	↑ Hancsa	↑	438	512	—	—	—	—	—
745	—	947	↑ Kevi-Szállos	↑	427	501	—	—	—	—	—
757	—	959	↑ Uj-Alibunár	↑	412	446	—	—	—	—	—
816	—	1023	érk. Alibunár	ind.	406	—	—	—	—	—	—
823	—	1030	érk. Temes-Kubin	ind.	—	—	—	—	—	—	—

* Minden kedden, pénteken és vasárnap közlekedik.

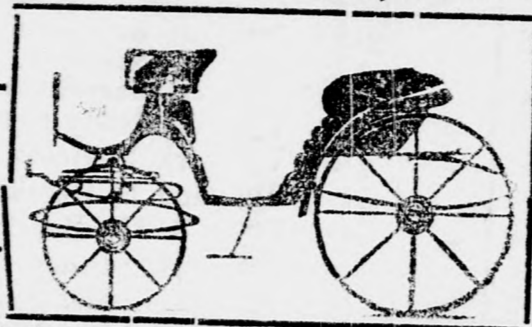
Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Zombolya—Nagy-Becserek-Bégapart.				Vissza.			
T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.*	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
5998.	5912.	5914.		5911.	5913.	5907.	5907.				
I-III. osztály				7.				I-III. osztály			
	6501010	815	ind. Budapest ny. pályaudvar	érk.	125	710	715	—	—	—	—
	200	1146	ind. Szeged	érk.	954	1240	1252	—	—	—	—
	—	153	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	—	—	—	—	—	—	—
	423	300	ind. Zombolya (1.)	érk.	803	933	—	—	—	—	—
	431	308	érk. Uj-Zombolya (1.)	ind.	755	925	—	—	—	—	—
	432	311	ind. Uj-Zombolya (1.)	érk.	750	920	—	—	—	—	—
	449	323	↑ *Juliamajor	↑	733	903	—	—	—	—	—
	457	336	↑ Német-Czernya	↑	726	856	—	—	—	—	—
	514	353	↑ *Leonamajor	↑	708	838	—	—	—	—	—
	521	400	↑ *Karolinamajor	↑	701	831	—	—	—	—	—
	534	413	↑ Magyar-Czernya	↑	655	825	—	—	—	—	—
	550	429	↑ *Jánosmajor	↑	631	801	—	—	—	—	—
	559	438	↑ *Pálmajor	↑	622	752	—	—	—	—	—
	626	459	↑ Csősstelek	↑	611	741	157	—	—	—	—
	241	636	↑ Ittvárnok-Rogendorf	↑	546	716	142	—	—	—	—
	258	653	↑ Béga-Szent-György	↑	529	659	125	—	—	—	—
	308	702	↑ *Katalinfalva megállóhely	↑	519	647	115	—	—	—	—
	330	715	↑ Katalinfalva	↑	514	642	109	—	—	—	—
	333	733	↑ Klekk	↑	449	618	1247	—	—	—	—
	343	737	↑ *Klekk megállóhely	↑	444	611	1242	—	—	—	—
	401	755	↑ Nagy-Becserek-Vámház	↑	427	584	1234	—	—	—	—
	407	801	↑ Temesvári-utca	↑	421	548	1218	—	—	—	—
	413	807	↑ Korona-szálloda	↑	415	542	1212	—	—	—	—
	418	812	↑ Ferencz-József-tér	↑	410	537	1207	—	—	—	—
	424	818	↑ Német-utca	↑	404	531	1201	—	—	—	—
	429	823	érk. N.-Becserek-Bpart (1. 2.)	ind.	358	526	1155	—	—	—	—

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebet) készíték a legujabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát újak fejében. E szakmába vágó kovács-, bognár- és nyerges-munkát szintén elvállalok.

Amend Ferenc kocsigyártó **Nagybecskerek**, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

18-24.1

Meiszner Ede kocsikovács, okl. patkókovács **Nagybecskerek**, a régi kórház átellenében.

Elvállalok mindentéle hintó, halottaskocsi stb. újdonságok készítését, valamint javítását is a legelőnyösebb árak mellett.

Miután eddig nagyobb kocsigyárakban működtem, azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek s kérem a nagyérdemű közönség támogatását.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKÉRESKEDÉSBEN

7102/1907.

A csenei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye csenei járásához tartozó Klári községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket képtelenségüket és nyelvismereteiket igazolva hozzájuk 1908. évi január hó 25-ig nyujtsák be.

A javadalmazás állami kiegészítéssel együtt évi 1000 kor. és lakbér címén évi 100 korona.

Csene, 1907. évi december hó 31.

Uzbasich János.
főszolgabíró.

2-33

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvástalalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májgátlalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvénytelenül fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. „A Moll” felirattal van zárva.

Moll féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szer, köszvény, ceuz és meghűlés egyéb következvényeinek legismertebb népszerűsége.

Egy üveg eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

10-22.1

Főzeteküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9 szám.

Videki megrendelések naponta postautóval melletti teljesítotnek. A vattárban tessék hátróztatni MOLL A. aláírását és védjegyet, valamint a készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-kapitáló társaságában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Egy régiónek bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynek, oszonnál és meghűléseknek, bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban K-80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

SÜRGÖNYÉRTESÍTÉS NAGYBECSKEREKRŐL.

Alulírott cég a mélyen tisztelt zeneértők figyelmét felhívni bátorodik

legujabb stilű zongora-(hangszer-) termére,

mely Nagybecskereken a Temesvári-utcában a Buza-tér sarkán rendeztetett be.

Gazdag hangszerkészlet zongorákból, pianókból, harmoniumokból, pianokba beépített phonolákból és a többiből

Valamennyi hangszer a világ legjobb gyáraiból került ki, melyek mindegyikének hibátlanúságáért és jósaáért 10 évig jótállók. A fizetési feltételek meggyőzés tárgyat képezik.

Nagy választék. Legolesőbb kölcsöndíj. Részletfizetés.

Hangolások és javítások a leggonosabban és legolesőbb ár mellett eszközöltetnek.

Midőn a mélyen tisztelt közönség eddigi bizalmaért köszönet mondok, biztosítom egyuttal, hogy a további megbízásoknak, ugyszintén a zongorák becseselésénél és hangolásánál is a legnagyobb lelkiismeretességgel fogok eljárni, hogy mélyen tisztelt vevőimnek teljes elismerését kiérdemeljem.

Kiöre is köszönetet mondva, vagyok kiváló tisztelettel

Terschek és Társa
zongora-hangoló.

21-533

A világ legjobb

cigaretta papirjai

mégis csak a

„Les Dernières Cartouches”

extra et vergé

„Mizpah” vergé

„Ramses” vergé

„Le Zouave” vergé

a világhírű cigaretta papirgyár

Braunstein Frères, Paris.

Saját papirgyára GASSICOURTBAN Mantes mellett (Franciaország).

Alapítva 1878.

17-21